

ÅRSBERETNING RØYKEN HISTORIELAG 2018

Styret

Styret har i perioden bestått av leder Per Olav Berg, nestleder Bjørn Auke, kasserer Mona Haugrud, sekretær Gunn Thorbjørnsen, styremedlem Arne Edvard Torvbråten og varamedlemmene Bernt Otto Hauglin, Bjørn Eric Hansen og Eva Vinje.

Revisorer: Martin Aasgaard og Harald Melvold.

Valgkomité: Kåre Selvik, Frøydis Christoffersen, Ingrid Bjørnstad.

Medlemmer:

Pr. 1.januar 2019 har laget 684 betalende medlemmer. Fra årsskiftet er det kommet inn 54 nye medlemmer, som betaler kontingent fra 2019.

Medlemskap:

Røyken Historielag er medlem av Landslaget for lokalhistorie. Kontingenten for medlemskap er kr 13,- pr medlem. Medlemskapet sørger for skattefritak ved bidrag og momsrefusjon ved innkjøp.

Laget er også medlem i Røyken prestegårds venneforening fra 2018.

Styrets arbeid:

Styret har avholdt 9 styremøter og behandlet 114 saker, blant annet:

- Avtale om leie av Portnerstua ble inngått med Slemmestad Brygge.
- Historielaget opprettet en gruppe for å arrangere markvandring.
- Beslutning fattet om å bygge et gårdsverksted med smie på Hernestangen.
- Historielaget bidro til å opprette Røyken prestegårds venneforening.
- Beslutning om å la saga på Øvre Myre bli stående på gården i stedet for å flytte den til Hernestangen.

Av punkter i arbeidsprogrammet for 2018 har styret ikke lykket med å etablere en gruppe for bildearkivering og –registrering. Styret er fortsatt på leting etter person(er) som kan ta ansvar for dette.

Økonomi.

Regnskapet for 2018 viser et overskudd på kr. 14.640.-, en økning i overskuddet fra 2017 med kr. 10.151,-.

Driftsinntektene beløper seg til kr. 421.116.- og driftskostnadene til kr. 414.537.-.

Renteinntekter, bank kr. 3 147.-.

De største inntekstpostene utgjør kr. 187 800.- i medlemskontingent og leieinntekter med kr. 75 200.-. En nedgang i leieinntekter fra 2017.

Hyggelig også at salg av bøker og kalendere har gått så bra i 2018, gitt kr. 50 828.- i inntekter.

De høyeste kostnadene gjelder produksjon av årbok og bygdemagasiner med kr. 79.675.-. Dette beløpet inkluderer også en kostnad fra 2017 som ble mottatt og betalt i 2018.

Forsikringer: Lagets bygninger er fullverdiforsikret. Klokke gitt av Gordon Selmer Nord er også inkludert i forsikringen dette året. Videre er kostnaden på forsikringer redusert med et kundeutbytte fra Gjensidige på kr. 5 098.-.

Det er god likviditet, kr. 651 954.- i bank og kr. 10 575.- i kassebeholdning pr. 31.12.18.

Kortsiktig gjeld kr. 30 306.-.

Det henvises for øvrig til lagets årsregnskap med noter.

Medlemsmøter og arrangementer

Medlemsmøter og arrangementer

- Den tradisjonelle dugnadsfesten ble avholdt på KM 8.februar med god deltagelse.
- Årsmøtet 2018 ble avholdt 8.mars med Frank Tangen som foredragsholder
- Som vanlig ble Gjellumstua holdt åpen på søndager juni-august. Her viser vi også frem låven med div. gjenstander samt den nye plattingen med jordbruksredskaper.
- Historielaget hadde stand under «Røykenmila» første søndag i september. Laget fikk kr 7.000 som en del av overskuddet på arrangementet.
- Oldtidsmarsjen ble avholdt 23.september med god deltagelse
- Høstmøtet ble avholdt 18.oktober med foredrag av Gunnar Engelsåstrø om motorsykkeltur i Himalaya.
- Julemøtet ble avholdt 6. desember, der Geir Thomas Risåsen fra Norsk Folkemuseum kåserte om gamle juletradisjoner.

Huskomitéen

Komitéen har ansvaret for drift og vedlikehold av Kornmagasinet (KM) og Gjellumstua, og har i perioden bestått av Marit Solberg, Jon Grette, Ottar Bergli og Bernt Otto Hauglin.

Kornmagasinet blir veldig nedsmusset av salt og skitt fra snøbrøytingen. Fasaden mot veien er derfor skrubbet og høytrykksspylt.

Barlindhekken er trimmet, og vanlig luking av ugress utført. Det var vannlekkasje fra ventil på varmtvannsberederen. Heldigvis ble dette oppdaget og reparert før det ble skader på gulvet.

Det er som vanlig ryddet grus og kvist rundt KM. Det er fortsatt ingen avtale med Røyken Kommune om parkeringsplassen, og store deler av plassen benyttes nå til lagring av grusmasser.

Maling av Gjellumstua er påbegynt og blir fullført i 2019.

Gressklippingen på KM ble også i 2018 utført av Andrzej Ziecklikowski, den nye eieren av huset til Einar Solberg. Dette fungerer bra, han følger godt opp med klipping og stell hele sommeren. Avtalen fortsetter i 2019. Service på utstyret er sponset av Wear Maskin, stor takk for det!

Både Kornmagasinet og Gjellumstua er i god stand.

Museumskomiteen

Museumskomiteen har også i 2018 nedlagt et omfattende arbeid på Kornmagasinet, Hernestangen og på prestegården. Vi har samlet inn gjenstander, merket og registrert dem. Til dels har vi omplassert en del fra Kornmagasinet og tatt dem ned til Hernestangen hvor de har funnet sin plass i låven, Gjellumstua eller i vaskekjelleren. Vi startet opp arbeidet allerede torsdag 4. januar og hadde 23 arbeidsøkter frem til sommeren med til sammen 265

dugnadstimer. Fra sommeren og ut til jul hadde vi 33 møte dager med til sammen 360 timer.

Totalt for hele året har vi hatt 625 dugnadstimer i tillegg kommer klassebesøk på

Kornmagasinet sist høst for alle 4. klassinger til "Røyken forteller" hvor Unni Rolfsnes og Mette Ølstad hadde ansvaret for undervisningen og omvisningen på museet.

Prosjektet denne sommeren har vært å bygge tak over plattingen ved låven på

Hernestangen. Arbeidet startet tidlig i mai og ble ferdig i oktober. En spesiell takk til vår nye mann i komiteen – Odd Rønning som sammen med Kjell Klausen og Ove Midtsem sto for brorparten av snekker arbeidene.

Også denne sommeren ble det holdt åpent på Hernestangen hver søndag fra kl 11 til 16. Det ble godt besøk og god respons med nesten 250 besøkende. Vi har også hatt flere omvisninger for andre historielag, slik som "Sogn Kultur og Historielag" som kom fra Oslo med egen buss og godt over 50 deltakere. Vi var også til stede med åpent hus da 150 ledere og mellomledere hadde samling på Hernestangen for "Nye Asker 2020".

Vi arbeider kontinuerlig med oppdatering av listen over våre gjenstander og har fått god hjelp av Jens Smiseth med fotografering av hver enkelt gjenstand, slik at vi har en best mulig dekning av de ulike museums gjenstander. Dette arbeidet trekker dessverre litt ut i tid, da det enten er for kaldt eller for varmt i 2. etg. på Kornmagasinet.

Våre planer for 2019 vil være å få laget en liten utstilling av smiegjenstander i Laftebua samt bygget opp flere skillevegger i låven, slik at vi får mer veggplass og dermed få plass til flere objekter. Vi håper også at det kan bli malt opp utvendig på låven og Gjellumstua til våren, slik at det vil være mer presentabelt for publikum.

Til slutt vil vi gjerne takke Gordon Selmer Nord for den meget generøse gaven Røyken Historielag har fått. Den består av mer enn 35 gamle og antikke klokke og urverk samt arbeidsbord og utstillingsvegger.

Årbokkomitéen

Årbokkomitéen besto i 2018 av Inger Drengsrud Førde, Terje Martinsen, Jørn Jensen og med Kåre Selvik som redaktør. Komitéen har nøydd seg med ett møte. Forøvrig har rådslagningen skjedd ved bruk av e-post og telefon.

Vi har igjen hatt gleden av gode bidrag til årboken, som i 2018 var på 128 sider – m.a.o. tilbake til normalen i forhold til 2017-utgavens 160 sider.

Den grafiske formgivningen av årboka ble i 2018 utført av Macbeth v/Roar Wiik. Utformingen avvek fra lagets vedtatte Grafiske profilhåndbok, og komitéen vil gå i dialog med styret om hvordan årboka for 2019 (og fremtidige utgaver) skal utformes.

Interface Media AS sto for trykkingen. Kjell Jørgensen har vært behjelpelig med en del av bildematerialet.

Styret besluttet at det skulle trykkes 800 eksemplarer av årboka mens det i mange år har vært vanlig å trykke 1000 eksemplarer. Dette viste seg å være snaut, noe komitélederen påpekte. Når en også tar i betraktning at prisforskjellen mellom 800 og 1000 eksemplarer er ubetydelig, må komitéen tilrå at en går tilbake til å trykke 1000 eksemplarer. Overtallige eksemplarer kan bl.a. brukes ved medlemsverving.

Et av formålene med årboka er at den skal kunne benyttes som et kildeskrift for senere lokalhistorie. Denne delen ble i 2018 særlig ivarettatt av Jørn Jensen og Håvard Kilhamn i deres artikler om henholdsvis «Driftsbygninger i Røyken» og «I hine, hårde dage?» om sakefall i Røyken på 1500- og 1600-tallet. Som man vil huske er Håvard Kilhamn fra Hurum, igjen et godt arbeide fra naboene våre.

Terje Martinsen har også denne gangen skrevet om naboforhold, «Røyken og Asker – i arbeid og fritid» som viser at grensen mellom våre kommuner ikke var uoverstigelig i gamle dager heller.

I gamle dager var likevel mye annerledes, noe Ole Sønjos artikkel om husmannsplassen Haugsplassen viser til fulle.

At det også har skjedd store endringer på kort tid viser Erik Jacobsen i artikkelen «Den siste matros» om slemmestadgutten Ivar Andresen som dro til sjøs som 15-åring.

Alkoholpolitikken ser ut til alltid å være aktuell. Kåre Selvik skriver om en smuglersak fra 1920-tallet. Dette var også en tid for aktive røykenbøringer.

Kyststien 2018

Stien har siden i fjor vært skiltet over Tåjeåsen, og det er mange som nå benytter den.

På Askersiden har vi på ny tatt opp med Asker kommune å få opp et rekkverk i skråningen ned mot Sjøstrand, og igjen hatt befaring med dem. Oslofjorden Friluftsråd har støttet oss i dette, og Asker kommune har nå lovet å få opp et rekkverk i løpet av vinteren.

Vi har nå satt opp ei bru nederst i stien fra Kirkerud der hvor den kommer ned i Grunnvik.

Her var det rast ut og vanskelig å gå.

Kommunen arbeider fremdeles med å erverve rett til fremføring av kyststien gjennom Grunnvik. Vi hadde håpet at dette skulle slutføres før sommersesongen 2018, men det ser nå ut til at saken ikke vil være ferdigbehandlet før tidligst høsten 2019. Vi har nå vært uten en sammenhengende kyststi langs Oslofjorden i 14 år.

I Nærsnesbukta er stien nå ryddet langs den gamle Nærsnesveien og fram på oversiden av slippen, slik at det nå er en sammenhengende sti langs bukta fram til sentrum, istedenfor langs Sundbyveien. Nå er det imidlertid fremmet en reguleringsplan med forslag til bebyggelse på området, noe som vil kreve en omlegging av stien.

Komiteen har nedlagt 140 timer på kyststien i 2018.

Bygdemagasinet

Bygdemagasinet's redaksjon i 2018 har bestått av Bjørn Fossnes, Rolf Karlsen og Arne Myrvang. Sistnevnte har vært leder.

Bygdemagasinet har som vanlig kommet ut med to utgaver i løpet av året; nr 73 kom i mai og nr 74 i november. Fra og med nr 71 har bladet kommet i ny grafisk drakt, bl a med fargebilder.

Stofftilgangen har vært god, men det skyldes for en stor del et par trofaste bidragsytere. Med den store medlemsmassen vi har, finnes det sikkert mange som har interessante historier å komme med. Ta kontakt! Vi trykker stoffet slik det er skrevet, og retter bare grammatiske feil.

Slekts- og gårdshistoriekomitéen

Slekts- og gårdshistoriekomitéen har i 2016 bestått av Ragnar Ølstad, Jan Ølstad, Kjell Nergaard, Tone Stokker Martinsen, Anne Elisabeth Myrvang, Hanne Morberg, Nils Kristian Bryhn og Arne Myrvang. Sistnevnte er komitéleder.

Komitéen har i 2018 hatt møter på Kornmagasinet stort sett hver mandagskveld utenom høytidene og feriene. I tillegg har man jobbet hjemmefra med egne prosjekter samt korrekturlesing.

Arbeidet har også i år hovedsakelig bestått av transkripsjon av kirkebøker for Røyken. I tillegg har vi hatt noen henvendelser fra publikum.

Det transkriberte materialet korrekturleses og legges inn i et dataprogram spesielt utviklet for formålet. Dette arbeidet er en del av en nasjonal dugnad som har pågått i mange år over hele landet. Etter korrekturlesning sendes det transkriberte materialet til Digitalarkivet, hvor det legges ut i søkbar form til glede for bl a slektsforskere.

I 2018 har komitéen slutført transkripsjonen av viede i Røykens Ministerialbok nr 5 (1833 – 1856), og stoffet herfra ligger nå søkbart på Digitalarkivets sider.

I tillegg har et komitémedlem jobbet hjemmefra og foretatt transkribering av konfirmerte i Røykens Ministerialbok nr 4 (1814 – 1832). Denne ligger også nå søkbar på samme sted.

Komitéen er nå i gang med transkribering av døpte i Ministerialbok nr 6 (1857-1875) og viede i Ministerialbok nr 4 (1814-1832). Det transkriberte materialet blir fortløpende korrekturlest, og blir oversendt Digitalarkivet så snart det er klart fra vår side.

Arrangementskomitéen

Grappa har siden årsmøtet i 2018 bestått av:

Trond Myrvang, leder, Frøydis Heimdal, Grethe Tollefsen, Inger Graff, Wenche Haugslie og Laila Bjerknes, samt Marit Solberg (ressursperson)

Arrangementskomiteen har hatt to oppdrag i forbindelse med ett medlemsmøte samt julemøtet i laget. Begge disse arrangement gikk knirkefritt, takket være positive komitémedlemmer som står på. Takk også til lagets kasserer Mona Haugrud for god støtte og hjelp i 2018.

På årsmøtet i mars 2018, ble det valgt inn tre nye til arrangementskomiteen.

Vi har vært totalt sju personer i grappa, noe som bør være et minimum etter min mening.

Av disse sju, har fem personer vært aktive. Laila Bjerknes gikk dessverre bort rett over nyttår 2019.

Vi ønsker oss flere personer inn i grappa, idet vi er forespurt om å bidra mer i praktiske ting i Historielagets gjøren og laden.

Oldstidveien

Melding er kommet tilbake fra rodeledere. Noe skal merkes bedre med blåmaling.

Et kjempetre er falt over stien mellom Mellombø og Bøbekken. Undertegnede har lagt stien forbi. Dette gikk greit under Oldtidsmarsjen.

Harald Melvold melder at sikring ikke er utført fra Heiman til sekkefabrikken. Dette har jeg skrevet i rapporten til kommunen flere ganger, og tatt saken opp i politisk utvalg.

Jeg håper dette snart blir gjort noe med. Jeg har også hatt interpellasjon i kommunestyret.

Ole Kjølén.

Markvandring

27. mai: 18-20 personer møtte opp kl. 11.00 på Høvikvollen. Jan Ølstad fortalte om turen, hvor vi skulle gå og at turen ble avsluttet på Blåhella. Vi gikk sydoover og stoppet ved Høvikgården, der det tidligere var butikk og postkontor. Bjørg og Willy Jæger holdt et intressesant foredrag om Båttstø.

Deretter gikk vi til Blåhella, hvor vi fikk høre Blåhellas historie av Kristian Halvorsen. Vi fikk også kjøpe vafler og kaffe der. Pga. av svært varmt vær, ble mange hentet på Blåhella og kjørt tilbake til Høvikvollen.

16. september: 13-14 personer møtte opp kl. 11.00 ved broa som går over til Lahellholmen. Inger Drengsrud Førde fortalte om livet på Lahellholmen fra langt tilbake i tid og til i dag. Det var interessante granittforekomster der. Og det var artig å høre om båter som kom med badegjester fra Drammen. Dette er den eneste øya i Drammensfjorden.

Denne dagen var det kjølig og flere savnet vanter.

Oldtidsmarsjen

Oldtidsmarsjen gikk av stabelen søndag 23. september for 29 gang på rad.

Det ble gjort mye PR i hele sommer og ikke minst det Bjørn A. har gjort på FB.

Vi hadde atter en gang et mål på å få flere deltagere enn året før.

Marsjen ble gjennomført som planlagt, med Frøydis klar på Mellom Bø med sin meget anerkjente suppegryte. Vi klarte å få 96 deltagere og vi må 18 år tilbake for å komme så nær hundretallet. Det var 53. førstegangs deltagere og 12 barn. Snittdeltagelse på 29

Oldtidsmarsjer er 86,17 personer.

Økonomi:

Inntekter: * Startkontingent kr 4.150.-. Salg av merker kr 460.-. Salg Suppe kr 2.375,-.

Transport kr 2.070.-. Sum kr 9.055,-.

Kostnader: Suppe/diverse: kr 2. 677,-. Annonse: kr 2.530,-. Buss/Taxi: kr 5.824,-. Sum kr 11.031,-. Med andre ord: kr 1976,- i underskudd.

Undertegnede har planer om å lage fast arrangementskomite for marsjen fra 2019.

30 års jubileums marsjen 2019 arrangeres 15. september 2019.

Arne Edvard Torvbråten

Skipperstua i Hyggen

Fremdrift og status per februar 2019.

2017-18: Tilsagn på støtte er gitt av syv givere, budsjett ca 380.000,-

Eier, Bjarne Hyggen søkte DNB og fikk byggelån.

Dugnader, rydding, panel, takstein, pipe tatt ned. Oppstart tømrerarbeider 1.3.2018.

Tømrerne Håvard Sønju og Tonny Gundersen startet 1.3.18 med vestre del av stua hvor tømmeret var mest råteskadd. Vegg og hjørne møt sørvest er nå ferdigstilt. Etter et opphold i høst er gjenstående arbeider med østveggen i gang. Her skal det jekkes opp og skiftes noen stokkefar nederst i vegg. Vinduene har i mellomtiden blitt utbedret av dugnadsgjengen på «vindusverksted» under kyndig veiledning. Når tømrer-arbeidene nå blir ferdig i løpet av vinteren, skal dugnadsgjengen sette på plass vinduer, mure opp pipe, legge på plass takstein og sette eksisterende og nytt panel tilbake på to vegger. Så det står litt igjen.

2018 hadde Jon Grette, Jan Erik Ask, Alf Lyngra og Guttorm Grundt 11 dugnader i forbindelse med Skipperstua med til sammen 134 dugnadstimer, hvorav 7 vindusdugnader. Dugnadene fortsetter i 2019.

Amund Kjellstad